

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ
ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ДО ВИКОНАННЯ І ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ РОБІТ
У ГАЛУЗІ ЗНАНЬ *07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»*
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ *«МАГІСТР»*
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ *076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО,
ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»*
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

**СТРАТЕГІЯ,
ПЛАНУВАННЯ,
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ**

Мелітополь, 2019

УДК 371.67:378.2(075.8)

Методичні рекомендації для виконання і захисту дипломних робіт у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форми навчання. Стратегія, планування, конкурентоспроможність – Таврійський державний агротехнологічний університет, 2019. – 52 с.

Розробник:

к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Андрєєва Л.О.

Рецензент:

к.е.н., доцент кафедри менеджменту Агєєва І.В.

Розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № ____ від «____» _____ 2019 р.

Затверджено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол № ____ від «____» _____ 2019 р.

ЗМІСТ

	Стор
Вступ	4
Загальні положення	4
Мета та сутність дипломної роботи	5
Принципи організації підготовки та завдання дипломної роботи	7
Стадії та етапи виконання дипломної роботи	9
Вибір напрямку дослідження і затвердження теми дипломної роботи	11
Об'єкт дипломної роботи	12
Структура, обсяг та зміст дипломної роботи	13
Загальні вимоги до реферату	17
Порядок виконання дипломної роботи	19
Оформлення дипломної роботи	20
Наукове керівництво над виконанням дипломних робіт	20
Відгук на дипломну роботу	21
Рецензування дипломної роботи	22
Підготовка дипломної роботи до захисту	24
Захист дипломної роботи	24
Критерії оцінювання дипломної роботи	25
Тематика дипломних робіт	27
Орієнтовний зміст дипломних робіт	28
Методичні вказівки до виконання дипломних робіт	32

ВСТУП

Зміна пріоритетів розвитку національної економіки вимагає адекватних заходів щодо покращення забезпечення підприємств, організацій та установ висококваліфікованими кадрами економічного профілю. Розвиток ринкової економіки в Україні має супроводжуватись поглибленням теоретичних та практичних знань випускників навчальних закладів з обраного напрямку навчання.

Система вищої освіти в Україні є багатоступеневою. Одним із кваліфікаційних рівнів освіти є магістр. Магістр здобуває спеціальні знання та уміння, певний досвід їх застосування для вирішення складних професійних завдань, передбачених для посад економістів підприємств та організацій основних галузей економіки країни.

Ці рекомендації можуть надати допомогу студентам спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» щодо організації виконання дипломної роботи магістра, розуміння завдань, змісту, структури, правил оформлення та представлення її до захисту.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Магістр – це кваліфікація фахівця освітнього рівня «повна вища освіта». Отримання рівня магістра базується на основі наявного освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» однойменної спеціальності.

Магістерська підготовка за галуззю знань «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» забезпечує здобуття повної вищої освіти. Підготовка магістрів проводиться за освітньо-професійною програмою, яка зорієнтована на підготовку фахівців для роботи як в державних так і недержавних установах, організаціях і підприємствах, так і науково-дослідних та навчальних

зкладах.

Для проходження державної атестації випускники готують дипломну роботу на здобуття кваліфікації магістра з економіки. Підготовка і захист дипломної роботи є кінцевим етапом навчального процесу після засвоєння освітньо-кваліфікаційної програми підготовки бакалавра (спеціаліста) та магістра, комплексу спеціальних гуманітарних, природничо-наукових і спеціальних соціально-економічних дисциплін та практичної підготовки.

МЕТА ТА СУТНІСТЬ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота магістра є кваліфікаційним документом, на підставі якого Державна екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння йому відповідної кваліфікації.

Дипломна робота магістра – це самостійне теоретико-прикладне дослідження студента. Вона має містити глибокий аналіз діяльності конкретного об'єкта дослідження, теоретичне осмислення актуальної соціально-економічної проблеми, а також обґрунтований варіант практичного її розв'язання.

Підготовка дипломної роботи магістра переслідує навчальну, дослідну та оціночну мету.

Навчальна мета полягає у:

- поглибленні, систематизації, закріпленні студентом теоретичних і практичних знань, виробленні умінь застосовувати їх при вирішенні конкретних практичних завдань;
- закріпленні володіння системним підходом, сучасною методологією, методичним апаратом, інструментарієм та технологічними прийомами обґрунтування управлінських рішень, впровадження рекомендацій на конкретних об'єктах господарювання.

Дослідна мета направлена на :

- здобуття і поглиблення навичок самостійної роботи з науковими, методичними, законодавчими та інструктивними матеріалами;
- розвиток вмінь у проведенні наукового пошуку і узагальненні різних методичних підходів та концепцій;
- пошук та розвиток сучасних наукових досягнень у певному напрямку економічної науки та уміння їх самостійно застосовувати при вирішенні прикладних проблем на сучасних господарюючих суб'єктах.

Оціночна мета пов'язана з:

- виявленням здібностей студента підбирати, систематизувати та аналізувати необхідну інформацію про діяльність об'єкту дослідження, проведення його економічної діагностики;
- виявленням уміння студента застосувати набуті знання при розв'язанні конкретних економічних задач на підприємствах та в організаціях;
- оцінкою ступеня підготовки випускника до самостійної практичної діяльності в умовах трансформації економічних відносин, сучасного виробництва, прогресу науки, техніки та культури та присвоєнням йому відповідної кваліфікації.

Сутність дипломної роботи магістра

За сутністю дипломна робота рівня підготовки магістра зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є підсумковою кваліфікаційною роботою та завершеним самостійним науковим дослідженням однієї з актуальних проблем, що стосуються економіки підприємств, організацій та установ. Вона відіграє роль кваліфікаційного документа, на підставі якого Державна екзаменаційна комісія (ДЕК) визначає рівень кваліфікації випускника, оволодіння ним теоретичними знаннями, набуття практичних навичок розробки раціональних управлінських рішень в конкретних соціально-економічних умовах діяльності підприємств, організацій та установ.

Зміст роботи та рівень її захисту є одним із основних критеріїв для оцінки якості реалізації відповідної освітньо-професійної програми підготовки магістра з економіки.

Магістерська робота повинна також включати апробацію отриманих результатів і висновків не менш як одним із наступних способів:

- доповідей на наукових конференціях (не нижче університетського рівня як внутрішніх, так і зовнішніх);
- публікацій (як мінімум однієї) в наукових журналах і збірниках.

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАВДАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Принципи організації підготовки дипломної роботи магістра.

Основними принципами при підготовці та виконанні дипломної роботи магістра з економіки є:

- обов'язковість написання дипломної роботи магістра;
- особиста відповідальність студента;
- самостійність виконання дипломної роботи;
- ініціативність та добровільність студента у виборі напрямку дослідження;
- інтегрованість висвітлення досліджуваних питань дипломної роботи із суміжними дисциплінами, передбаченими навчальним планом;
- обов'язковість виконання роботи на матеріалах конкретного об'єкта дослідження;
- корисність та практична цінність матеріалів дослідження;
- індивідуальність консультування студента та контроль керівником виконання поставлених завдань;
- оформлення роботи у відповідності до встановлених вимог;
- публічність захисту дипломної роботи.

Дотримання цих принципів створює передумови для якісного написання дипломної роботи та успішного її захисту.

Основними завданнями дипломної роботи магістра є:

- узагальнення та поглиблення теоретичних та методологічних знань з обраної теми дослідження;
- застосування методичних положень та проведення економічного дослідження підприємства з використанням сучасних методів та інструментарію;
- оцінка та розробка альтернативних підходів щодо вирішення поставлених проблем;
- наукове та практичне обґрунтування запропонованих рішень.

Дипломна робота магістра виконується кожним студентом самостійно. За всі відомості, викладені в дипломній роботі, обґрунтованість і достовірність висновків та положень, що в ній захищаються, несе відповідальність безпосередньо автор – майбутній фахівець.

Дипломна робота магістра має:

- засвідчити рівень теоретичної та практичної підготовки студента до професійної діяльності, передбаченої освітньо-кваліфікаційною характеристикою магістра спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»;
- відобразити вміння студента ставити проблемні питання, визначати їх актуальність, формулювати мету та завдання дослідження, оцінювати соціально-економічні процеси в суспільстві, критично аналізувати літературні джерела, обґрунтувати власні узагальнення, висновки і пропозиції;
- продемонструвати рівень оволодіння сучасними методиками досліджень та обробки статистичних та інших фактичних матеріалів;
- показати рівень засвоєння теоретичних знань і вміння застосовувати їх при розв'язанні практичних проблем, робити висновки, вносити пропозиції та розробляти практичні рекомендації.

Виконання і захист дипломної роботи магістра є кінцевим етапом процесу здобуття повної вищої освіти та отримання кваліфікації магістра.

СТАДІЇ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Процес виконання дипломної роботи магістра можна поділити на три стадії – підготовчу, основну та заключну, кожна з яких складається з ряду етапів та робіт.

Підготовча стадія передбачає:

- визначення напрямку дослідження;
- вибір теми дослідження;
- підбір об'єкту дослідження;
- затвердження теми дипломної роботи;
- складання та погодження плану роботи;
- складання та погодження графіку виконання дипломної роботи.

Основна стадія виконання роботи включає:

- підбір та обробка літературних джерел;
- проведення досліджень;
- написання дипломної роботи;
- оформлення дипломної роботи;
- попередній захист.

Заключна стадія полягає у:

- отриманні відгуку керівника;
- проходженні рецензування;
- підготовці до захисту роботи;
- публічному захисті дипломної роботи.

Зміст основних етапів виконання магістерської дипломної роботи розкривається нижче.

При виконанні магістерської роботи слід уникати таких типових

ПОМИЛОК:

- зміст роботи не відповідає плану магістерської роботи або не розкриває тему повністю чи її частини;
- зміст розділів (підрозділів) не відбиває реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта дослідження;
- безсистемний виклад матеріалу, повторення одних і тих самих положень;
- логічні помилки, невміння виокремити головне;
- мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта та предмета дослідження;
- автор не виявив самостійності, робота є компіляцією або плагіатом;
- не зроблено глибокого і всебічного аналізу чинних нормативних документів, нової спеціальної літератури з теми дослідження;
- кількість використаних джерел є недостатньою для всебічного вивчення теми або переважно використовувались підручники, а не спеціальна наукова література;
- поверхово висвітлено стан практики, невдало поєднано теорію з практикою;
- кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням або тексту роботи;
- у роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал;
- бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту;
- наведено таблиці, діаграми, схеми, які не складені самостійно, а запозичені з підручника, навчального посібника, монографії або наукової статті;
- обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, робота виконана неохайно, з помилками.

ВИБІР НАПРЯМУ ДОСЛІДЖЕННЯ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Вибір напрямку дослідження здійснюється, виходячи із наукових інтересів студента та тематики дослідження випускаючої кафедри. При цьому студентам надається право самостійно вибирати напрям своєї дипломної роботи.

При виборі теми слід виходити з її актуальності, наявності власних наукових напрацювань та перспектив своєї професійної орієнтації. Необхідно також враховувати наявний досвід, можливості отримання необхідної статистичної та іншої практичної інформації, що відповідає фаху і відображає специфіку об'єкта дослідження (організації, підприємства, установи), на матеріалах якого вона буде розроблятися, власні науково-практичні інтереси, можливість ефективного використання економічної інформації щодо досліджуваного об'єкта та результатів, отриманих в роботі.

У процесі визначення теми дипломної роботи магістра потрібно керуватись переліком орієнтовних тем дипломних робіт, що пропонуються кафедрою економіки підприємств та відповідають плану її наукових досліджень.

Тема дипломної роботи може бути запропонована студенту призначеним науковим керівником роботи. Студент може запропонувати власну тему роботи, обґрунтувавши її актуальність та узгодивши її з науковим керівником.

Якщо кілька студентів однієї групи або потоку мають спільні інтереси, вони можуть взяти для розробки комплексну тему, для чого потрібні відповідні рішення керівника (керівників), завідувача випускаючої кафедри та декана факультету.

Вибір теми повинен бути здійснений вчасно, не пізніше встановленого відповідним положенням терміну.

Обрані студентами теми дипломних робіт узгоджуються з науковими керівниками, які передають їх на розгляд та затвердження випускаючої кафедри – економіки підприємства.

Зміни формулювання тем дипломних робіт допускаються тільки у виняткових випадках з відповідним обґрунтуванням та не пізніше, ніж за три місяці до визначеного терміну подання завершеної роботи. Такі зміни погоджуються з науковим керівником, керівництвом кафедри та факультету і оформляються відповідним наказом. Після цього керівник видає студенту завдання на виконання дипломної роботи і погоджує з ним календарний графік її виконання.

Порушення термінів виконання дипломної роботи є підставою для можливого перенесення захисту роботи на наступний навчальний рік.

ОБ'ЄКТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Об'єкт дослідження – частина об'єктивної реальності, процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Як правило, об'єкт дослідження визначають як коло конкретних суспільних відносин, що буде досліджуватись у роботі.

Об'єктами спостереження дипломної роботи магістра зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» можуть бути:

1. Підприємства або фірми будь-яких організаційно-правових форм району та підприємства значних розмірів чи їх структурні підрозділи.
2. Науково-дослідні, проектно-конструкторсько-технологічні та інші науково-технічні організації та їх підрозділи, що сприяють розвитку підприємств.
3. Інвестиційні, страхові, посередницькі, фінансові, консалтингові, маркетингові компанії та фірми, а також біржі, фонди, комерційні банки та інші організації інфраструктури ринку.

Даний перелік не обмежує перелік можливих об'єктів спостереження дипломної роботи магістра. При виборі об'єкта спостереження важливо, щоб технологія виробництва продукції, виконання робіт або надання послуг були добре знайомі студенту.

Для магістерської дипломної роботи бажано аналізувати підприємства, установи чи організації району (області) або досліджувати одне підприємство, значне за розміром чи значенням у виробництві певного виду продукції.

СТРУКТУРА, ОБСЯГ ТА ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота магістра повинна мати чітку та логічну побудову, послідовність та завершеність. Рекомендований обсяг дипломної роботи магістра має становити 100-110 аркушів друкарського тексту формату А-4.

Титульний лист дипломної роботи магістра оформляється за зразком. На початку роботи приводиться завдання на виконання дипломної роботи та календарний графік її виконання.

За структурою дипломна робота магістра складається з таких частин:

- анотація;
- зміст;
- вступ, орієнтовно 3-5 % від обсягу роботи;
- розділ 1 (теоретична частина), орієнтовно 20-25 % від обсягу роботи;
- розділ 2 (аналітична або дослідницька частина), орієнтовно 25-30 % від обсягу роботи;
- розділ 3 (конструктивна частина) – 30-35%;
- висновки та пропозиції (заклучна частина), орієнтовно 3-5 % від обсягу роботи;
- список використаних джерел;

- додатки (таблиці, схеми, діаграми, тощо).

Зміст (1-2 сторінки) відображає назви розділів та підрозділів, які тісно пов'язані з назвою теми дипломної роботи, але дослівно не повторює її. Зміст роботи повинен розкривати суть вибраної теми, структуру та складність проблеми, прийняту логіку дослідження. У змісті надають найменування розділів, підрозділів, пунктів, а також номери відповідних початкових сторінок, починаючи зі вступу і закінчуючи списком літератури і додатками. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки по тексту дипломної роботи. Усі заголовки у змісті починаються з великої літери, крапка в кінці не ставиться. Останнє слово кожного заголовку подовжується крапками з відповідним номером сторінки у крайньому правому положенні в рядку.

У *вступі* (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюється її мета, подається наукове та практичне значення, розкривається завдання дослідження, визначається об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про апробацію роботи на практиці, наводяться дані щодо участі автора в конференціях, колоквіумах, круглих столах та щодо публікацій за темою магістерської роботи.

Розділ 1 (20-25 сторінок) основної частини складається з 3 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти суть досліджуваної проблеми та ступінь її сучасної розробки, узагальнення існуючих концепцій, визначити дискусійні аспекти, невирішені питання і проблеми теоретичного, методичного та прикладного характеру, розглянути еволюцію підходів до їх вирішення, викласти теоретичні основи обраної теми. Перший розділ є основою для розробки прикладних аспектів обраної теми, які студент повинен викласти в подальших розділах дипломної роботи магістра.

Розділ 2 (25-30 сторінок) включає 3-4 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретних об'єктів спостереження. В ньому має бути надана коротка організаційно-економічна характеристика об'єкта дослідження, умови господарювання, сучасні проблеми розвитку, результати

аналізу та оцінки систематизованих матеріалів щодо його діяльності та галузі, до яких він відноситься.

Аналітичний матеріал повинен включати два напрями:

Перший – загальні, виробничі, організаційні, економічні, фінансові, маркетингові та інші характеристики об'єкту дослідження, тобто цей напрямок передбачає загальну характеристику діяльності підприємства, фірми, організації.

Другий – поглиблений аналіз досліджуваної проблеми. Проводиться аналіз ефективності виробництва, управління підприємством відповідно до теми магістерської роботи, класифікуються переваги, недоліки, пояснюється вплив на основні показники господарчої діяльності підприємств, організацій чи установ.

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на зміну режиму функціонування господарюючих суб'єктів. Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані студентом на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3 – (30-55 сторінок) складається з 3-4 підрозділів рекомендаційного характеру, розроблених на матеріалах аналізу конкретних об'єктів дослідження та викладених у другому розділі роботи. Третій розділ має містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення процесів, явищ, об'єктів дослідження, заходи, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємств, процесів і механізмів функціонування тощо.

Студент повинен розкрити зміст запропонованих заходів, що

спрямовані на вирішення проблем функціонування об'єкта в цілому, обґрунтувати рекомендації щодо покращення окремих аспектів господарської діяльності, системи управління нею тощо. Тобто, викладаються розробки й обґрунтування вдосконалення окремих питань діяльності підприємств в аспекті теми, що досліджується. Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу.

Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретико-методологічні аспекти досліджуваної проблеми, аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для діяльності підприємств, організацій, установ.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарата, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел. Це одна із суттєвих частин магістерської роботи, що віддзеркалює самостійну творчу працю її автора і демонструє ступінь фундаментальності проведеного дослідження. Список використаних джерел розміщується після висновків та має самостійну нумерацію. Кількість використаних літературних джерел має бути на менше 70.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв тощо.

Список літератури укладається в алфавітному порядку прізвищ авторів

або назв книг. Зазначається автор (якщо є), назва, місце видання, видавництво, рік видання, загальна кількість сторінок у книзі.

Відомості про джерела, включені до списку, варто давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи. Зокрема потрібну інформацію можна одержати з наступних стандартів: ГОСТ 7.1-84 «Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления», ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила».

Джерела можна розміщувати у списку одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Назви використаних робіт не перекладають і подають мовою оригіналу.

Необхідно мати на увазі, що у списку використаних джерел обов'язково вказуються джерела, на які автор посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло авторові більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі. Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО РЕФЕРАТУ

У ДЕК, крім дипломної роботи магістра, подається реферат.

Написання реферату – заключний етап виконання магістерської роботи

перед поданням її до захисту. Призначення реферату – ознайомлення членів ДЕК та присутніх на захисті наукових працівників з методикою дослідження, фактичними результатами і основними висновками роботи. Реферат друкують державною мовою. Реферат має стисло, але досить ґрунтовно розкривати основний зміст роботи, в ньому не повинно бути надмірних подробиць, а також інформації, якої нема в роботі. Реферат – своєрідна візитна картка магістерської роботи. У ньому викладають основні ідеї та висновки магістерського дослідження, внесок автора у проведене дослідження, ступінь новизни і практичну значущість результатів дослідження.

Структурно реферат складається із загальної характеристики роботи, коротко викладеного змісту, висновків та рекомендацій, списку опублікованих автором праць та доповідей за темою магістерської роботи й анотацію українською мовою.

Загальна характеристика роботи, що подається в рефераті, має відповідати наведеним у вступі до роботи її кваліфікаційним ознакам:

- актуальність теми;
- оцінка сучасного стану проблеми на основі аналізу вітчизняної і зарубіжної наукової літератури із зазначенням провідних фірм, вчених і спеціалістів у даній предметній галузі;
- об'єкт та предмет дослідження;
- основна мета і завдання роботи;
- досліджувані проблеми, які виносяться на захист;
- теоретична та практична цінність роботи;
- характеристика методології дослідження;
- характеристика інформаційної бази дослідження;
- апробація результатів дослідження.

Заголовки рубрик не потрібно виділяти в окремі рядки, досить вирізнити їх жирним шрифтом або курсивом і розмістити в підбір із текстом. Крім того, вказують структуру роботи (наявність вступу, кількості розділів, додатків), повний обсяг диплому в сторінках, а також обсяг, що займають

ілюстрації, таблиці, додатки (із зазначенням їх кількості), список використаних літературних джерел (із зазначенням кількості найменувань).

Формулюється наукова проблема, що вельми тісно пов'язується з назвою магістерської роботи, метою роботи і основними науковими положеннями, що захищаються в дипломі.

Далі стисло викладається зміст магістерської роботи за розділами.

Після формулювання вирішених задач у висновках викладають головні теоретичні та практичні результати роботи.

Список опублікованих праць магістранта (статей, тез доповіді на конференціях) за темою магістерської роботи подають відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць і прізвищ усіх співавторів. Треба вказати теми виступів на конференціях, по яких нема публікацій, але є програми або інші документи; вказати, яка організація прийняла до використання рекомендації або проектні розробки.

За обсягом реферат має бути приблизно 7-8 сторінок.

На титульному листі подаються: назва випускаючої кафедри, прізвище, ім'я, по батькові магістранта; шифр і найменування спеціальності заголовком «Реферат магістерської роботи»; з теми: «.....», місто, рік, підписи магістранта і наукового керівника.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Виконання дипломної роботи потребує глибоких теоретичних знань, вміння використати їх стосовно предмету й об'єкту дослідження. Добросовісне і старанне вивчення дисциплін, що викладаються в університеті, не виключає постійного самостійного вдосконалення і поглиблення одержаних знань за тими напрямками, які відповідають обраній темі випускної роботи. В період виконання роботи студента консультує науковий керівник. Крім того, студент, у випадку необхідності, може

користуватись консультаціями викладачів інших кафедр університету.

На початку виконання роботи необхідно ознайомитись зі змістом спеціальної літератури за обраною темою. При підборі літератури слід користуватися предметними каталогами бібліотек, бібліографічними збірниками за відповідними галузями знань, реферативними журналами, інформацією з системи Інтернет. Корисні поради щодо підбору літератури можуть дати співробітники бібліотеки.

Матеріали за результатами діяльності підприємств, організацій чи установ, на базі яких виконується дипломна робота, збираються під час навчання та проходження практики. Їх необхідно збирати цілеспрямовано, не переписуючи без конкретної системи і відповідного осмислення. При обробці зібраного матеріалу особливу увагу рекомендується приділити наочності та змістовності таблиць, рисунків, схем, графіків.

ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота магістра повинна бути виконана і оформлена з додержанням усіх технічних вимог до наукових робіт, які викладені в «Методичних вказівках з оформлення курсових та дипломних робіт для студентів факультету економіки та бізнесу».

НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО НАД ВИКОНАННЯМ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Для керівництва дипломною роботою магістра за кожним студентом закріплюється науковий керівник. Його основними функціями є:

- допомога студенту в формулюванні теми дипломної роботи, розробці її концепції, визначенні методики проведення дослідження;

- допомога в складанні плану роботи та виборі об'єкта дослідження;
- поради щодо вибору спеціальних літературних джерел, обробки та використання інформаційних матеріалів;
- консультації щодо структури та змісту дипломної роботи;
- контроль за виконанням окремих етапів роботи;
- складання відгуку на дипломну роботу магістра.

Керівниками та консультантами дипломних робіт магістра призначаються спеціалісти з числа професорсько-викладацького складу кафедри економіки підприємств.

ВІДГУК НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Дипломна робота, що підписана автором, подається науковому керівникові для здійснення загальної оцінки та визначення можливості винесення її на захист. Після ознайомлення з дипломною роботою і в разі її схвалення, науковий керівник ставить свій підпис і надає письмовий відгук.

У датованому та підписаному відгуку наукового керівника відображається:

- актуальність дослідження;
- оцінка самостійності виконання дипломної роботи;
- рівень теоретичних знань, виявлений автором при вирішенні конкретних практичних завдань;
- глибина та комплексність підходу дослідження економічних, соціальних, політичних та правових проблем;
- прогресивність та очікувана ефективність запропонованих шляхів вирішення досліджуваної проблеми;
- аналіз позитивних сторін роботи.

Науковий керівник оцінює випускну роботу записом «рекомендується

до захисту», а в разі негативної оцінки – «До захисту не рекомендується». У випадках негативного висновку щодо допуску на захист дипломної роботи це питання виноситься на розгляд засідання кафедри за участю наукового керівника.

РЕЦЕНЗУВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Завершена дипломна робота магістра направляється на зовнішню рецензію. До рецензування залучаються провідні фахівці-практики.

Завдання рецензування – попередньо оцінити теоретико-методологічний рівень підготовки студента, рівень оволодіння ним науковими методами в процесі дослідження, вміння застосувати теоретичні знання до аналізу практичної діяльності підприємств, здатність формулювати висновки і пропозиції, що мають практичне значення.

Крім того, рецензування має на меті, по-перше, допомогти автору більш досконало розібратися у вибраній ним темі та окремих питаннях, по-друге, оцінити ступінь засвоєння ним матеріалу та вміння письмово викладати його, по-третє, дати рекомендації щодо подальшої поглибленої роботи над обраною темою дослідження.

У рецензії необхідно розглянути та оцінити:

- правильність постановки проблеми, її обґрунтованість, актуальність і значення для практики;
- вміння визначити основні питання і викладати матеріал в логічній послідовності;
- позитивні сторони та недоліки при висвітленні теми, глибину розкриття, повноту вивчення літературних джерел, вміння застосовувати теорію до практичної діяльності, навички оволодіння методологією дослідження проблем;
- використання комп'ютерних технологій;

- новизну та практичне значення висновків і пропозицій;
- самостійність, творчий підхід студента до осмислення теоретичного і практичного матеріалу;
- мову і стилістику;
- вміння користуватися працями класиків вітчизняної та світової науки, законами України, документами Уряду, іншими нормативно-правовими актами, бібліографічними джерелами;
- оформлення науково-довідкового апарату і роботи в цілому.

В кінці рецензії за чотирьохбальною системою ставиться загальна оцінка дипломної роботи магістра. Рецензент має підписати рецензію із зазначенням свого прізвища, ім'я та по батькові, місця роботи і посади, завірити підписом.

Недоліки, виявлені рецензентом при вивченні магістерської роботи, за своїм характером та змістом можуть розглядатись як:

- *недоліки теоретичного характеру* – неповнота чи поверховість розгляду окремих питань, компілятивний характер магістерської роботи, суперечливість позицій автора, невірна оцінка існуючих теоретичних положень, відсутність власних висновків та пропозицій тощо;
- *недоліки спеціально-юридичного характеру* – розгляд студентом нормативних актів чи окремих їх положень, що втратили чинність, як чинних; незнання нового законодавства; недостатнє орієнтування у тенденціях сучасної юридичної практики тощо;
- *недоліки техніко-юридичного характеру* – неповне чи неточне наведення у магістерській роботі назв та окремих положень нормативних актів, неточний їх переклад, невірне посилання на джерела їх опублікування тощо;
- *недоліки редакційного характеру* – невірні чи неточні посилання на літературні джерела, орфографічні та пунктуаційні помилки.

Крім зазначених, можуть мати місце й інші недоліки – порушення загальних вимог щодо магістерської роботи (перевищення обсягу, відсутність

обов'язкових складових змісту, недоліки у зовнішньому оформленні магістерської роботи тощо), невиправдані запозичення з літератури.

ПІДГОТОВКА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

Відповідальність за своєчасне виконання дипломної роботи покладається безпосередньо на студента. Студент зобов'язаний подавати дипломну роботу керівнику на першу перевірку частинами у встановлені терміни. У разі невиконання студентом календарного графіка керівник має право винести на засідання кафедри питання щодо відрахування студента.

Підписана автором дипломна робота разом з відгуком керівника та рецензією подається завідувачу кафедри, який вирішує питання щодо допуску студента до захисту, роблячи відповідний запис на титульному аркуші дипломної роботи. Рішення завідувача кафедри щодо недопущення студента до захисту має бути затверджене на засіданні кафедри.

Перед захистом студент повинен ознайомитися з рецензією та відгуком керівника, проаналізувати їх та підготувати відповідь на зауваження. До захисту дипломних робіт допускаються студенти, що повністю виконали навчальний план, отримали визначений мінімум залікових балів за спеціальністю і позитивний відгук наукового керівника на дипломну роботу. *Студенти, що мають на момент подання до захисту дипломної роботи академічну заборгованість, до захисту не допускаються.*

ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломні роботи захищають перед ДЕК на відкритому засіданні. Для виступу студентові надається до 10 хвилин, що відповідає письмовій доповіді, викладеній на 3 сторінках. Виступ студента на відкритому засіданні

ДЕК повинен бути старанно підготовленим, стислим і змістовним.

Тези доповіді та демонстраційний матеріал студент готує заздалегідь. Не слід переказувати вступ та зміст всіх розділів роботи, зупинятися на технічній стороні розрахунків. По-перше, необхідно стисло визначити мету та завдання роботи, обґрунтувати актуальність теми, охарактеризувати об'єкт дослідження. По-друге, викласти висновки аналітичного дослідження, суть запропонованих заходів та обґрунтувати їх ефективність. Ці питання є основною частиною доповіді. По-третє, на завершення слід обґрунтувати, які із положень та розробок автора заслуговують на впровадження, подані до впровадження чи вже впроваджені на конкретних підприємствах. Під час доповіді необхідно звертати увагу членів ДЕК на демонстраційний матеріал, коротко пояснюючи його зміст.

Демонстраційний матеріал складається з титульного аркушу (з інформацією як і в дипломній роботі) та найважливіших таблиць та рисунків, що розкривають зміст проведеного дослідження.

Члени ДЕК можуть ставити студентів питання щодо змісту роботи, а також з окремих дисциплін. Відповіді студента мають бути конкретними, аргументованими і короткими. Після відповіді студента на запитання оголошується відгук керівника і рецензія. Студент має відповісти на всі зауваження або погодитися з ними.

Результати захисту обговорюються на закритому засіданні ДЕК, де виводиться остаточна оцінка дипломної роботи та приймається рішення про присвоєння студентів кваліфікації магістра і видачу йому диплома державного зразка. Рішення ДЕК оголошується її головою в той же день. Після захисту дипломна робота магістра передається в архів Університету.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота магістра оцінюється ДЕК за національною

чотириохальною шкалою, а також за 100-бальною шкалою та оцінкою ECTS, її рішення є остаточним. При оцінці дипломної роботи враховуються якість поданої роботи та рівень її захисту.

До змістовних аспектів дипломної роботи магістра належать:

- актуальність та значимість обраної теми дослідження;
- повнота висвітлення теоретичних, методичних та практичних положень теми;
- рівень досягнення поставлених цілей та завдань;
- практична спрямованість роботи;
- рівень обґрунтування запропонованих рішень та заходів;
- використання сучасних методів дослідження (програмних технологій);
- ступінь самостійності проведеного дослідження;
- рівень викладення дипломної роботи та її оформлення.

Якість захисту дипломної роботи магістра визначається:

- умінням стисло, послідовно та чітко викласти сутність і результати;
- здатністю аргументовано захищати викладені пропозиції;
- повнотою відповідей на поставлені питання;
- володінням культурою презентації роботи.

Основні умови одержання оцінки такі:

Відмінно. Дипломна робота є бездоганною, має елементи новизни та практичне значення, доповідь логічна і коротка, проголошена вільно, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ДЕК правильні, стислі.

Добре. Тема дипломної роботи розкрита, але мають місце недоліки непринципового характеру. В теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, недостатньо використані інформаційні матеріали підприємств та організацій, мають місце окремі зауваження у відгуку та рецензії, доповідь логічна, проголошена з використанням письмового варіанту, відповіді на запитання членів ДЕК, в основному, правильні,

оформлення роботи виконано в межах вимог.

Задовільно. Тема дипломної роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру. Нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, добір інформаційних матеріалів не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції непереконливо обґрунтовані, відгук і рецензія містять окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів ДЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення роботи.

Незадовільно. Нечітко сформульована мета дипломної роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, запропоновані заходи випадкові і не мають системи, економічне обґрунтування неповне. Оформлення роботи не відповідає вимогам. Відповіді на запитання членів ДЕК неправильні або неповні.

Дипломна робота до захисту не допускається у випадках, коли вона подана керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушеннями термінів, що встановлені регламентом, написана на тему, що своєчасно не була затверджена наказом по факультету, виконана не самостійно, структура не відповідає вимогам, відсутнє економічне обґрунтування запропонованих заходів, недбало оформлена.

ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Тема 1: *«Економічне обґрунтування стратегії розвитку...(назва підприємства)».*

Тема 2: *«Конкурентна позиція...(назва підприємства) та шляхи її зміцнення».*

Тема 3: *«Вдосконалення стратегічного планування діяльності...(назва підприємства): методичні та практичні аспекти».*

Тема 4: «Економічне обґрунтування господарських рішень в діяльності ...*(назва підприємства)*».

Тема 5: «Стан та перспективи розвитку ...*(назва підприємства)*».

ОРІЄНТОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Тема 1: «Економічне обґрунтування стратегії розвитку...*(назва підприємства)*»

Вступ

Розділ 1. Теоретико-методичні основи розробки та реалізації стратегії розвитку підприємства

1.1. Сутність стратегії, її типи та види

1.2. Методичні основи розробки стратегії діяльності підприємства

1.3. Методичні основи реалізації стратегії діяльності підприємства

Розділ 2. Сучасний стан діяльності та конкурентоспроможність...*(назва підприємства)*

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз виробничого потенціалу підприємства

2.3. Аналіз результатів діяльності підприємства

2.4. Оцінка конкурентоспроможності підприємства

Розділ 3. Розробка та реалізація стратегії розвитку...*(назва підприємства)*

3.1. Обґрунтування стратегії діяльності підприємства

3.2. Диверсифікація виробництва

3.3. Організація служби маркетингу в...*(назва підприємства)*

Висновки та пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

Тема 2: *«Конкурентна позиція... (назва підприємства) та шляхи її зміцнення»*

Вступ

Розділ 1. Теоретико-методичні основи конкурентоспроможності... (назва підприємства)

1.1. Сутність конкурентоспроможності та її види

1.2. Методика оцінки конкурентної позиції підприємства

Розділ 2. Сучасний стан діяльності ... (назва підприємства) та оцінка його конкурентної позиції

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз виробничого потенціалу... (назва підприємства)

2.3. Аналіз результатів діяльності

2.4. Оцінка конкурентної позиції ... (назва підприємства)

Розділ 3. Шляхи зміцнення конкурентної позиції ... (назва підприємства)

3.1. Обґрунтування перспективного напрямку діяльності підприємства

3.2. Зміцнення конкурентної позиції ... (назва підприємства) на основі застосування методів економіко-математичного моделювання

3.3. Впровадження конкурентної стратегії

Висновки та пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

Тема 3: *«Вдосконалення стратегічного планування діяльності... (назва підприємства): методичні та практичні аспекти»*

Вступ

Розділ 1. Теоретико-методичні засади стратегічного планування діяльності підприємства

1.1. Історичні та економічні умови виникнення та розвитку стратегічного планування

1.2. Методичні основи стратегічного планування діяльності підприємства

Розділ 2. Сучасний стан діяльності ... (назва підприємства)

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ... (назва підприємства)

2.3. Ідентифікація планової діяльності ... (назва підприємства) щодо проявів стратегічного планування

Розділ 3. Удосконалення стратегічного планування діяльності ... (назва підприємства)

3.1. Заходи та чинники удосконалення політики організації стратегічного планування

3.2. Організація служби маркетингу в ... (назва підприємства)

3.3. Покращення стратегічного планування діяльності підприємства на основі застосування методів економіко-математичного моделювання

Висновки та пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

Тема 4: *«Економічне обґрунтування господарських рішень
в діяльності ... (назва підприємства)»*

Вступ

Розділ 1. Теоретико-методичні основи економічного обґрунтування господарських рішень

1.1. Сутнісна характеристика господарських рішень

1.2. Загальні підходи до прийняття рішень

1.3. Методика оцінки ефективності господарських рішень

Розділ 2. Сучасний стан діяльності ... (назва підприємства)

2.1. Організаційно-економічна характеристика ... (назва підприємства)

2.2. Аналіз виробничого потенціалу

2.3. Аналіз ефективності діяльності ... (назва підприємства)

2.4. Вплив чинників мікро- та макросередовища на діяльність підприємства

Розділ 3. Економічне обґрунтування господарських рішень в ...(назва підприємства)

3.1. Інтенсифікація виробництва

3.2. Диверсифікація виробництва

3.3. Впровадження маркетингової служби на підприємстві

Висновки та пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

Тема 5: *«Стан та перспективи розвитку ...(назва підприємства)»*

Вступ

Розділ 1. Теоретичні та методичні аспекти ефективного розвитку галузі

1.1. Сучасний стан галузі в країні

1.2. Теоретичні основи економічної ефективності виробництва продукції

1.3. Методика дослідження економічної ефективності виробництва продукції

Розділ 2. Аналіз господарської діяльності ...(назва підприємства)

2.1. Організаційно-економічна характеристика ... (назва підприємства)

2.2. Аналіз виробничого потенціалу

2.3. Сучасний рівень економічної ефективності виробництва та реалізації продукції на підприємстві

Розділ 3. Економічне обґрунтування ефективного розвитку ...(назва підприємства)

3.1. Наукове обґрунтування напрямів підвищення ефективності виробництва

3.2. Удосконалення організації виробництва

Висновки та пропозиції

Список використаних джерел

Додатки

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Тема 1: *«Економічне обґрунтування стратегії розвитку... (назва підприємства)»*

У **вступі** (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюються її мета, завдання дослідження, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про зміст роботи.

Розділ 1. (20-25 сторінок) основної частини складається з 2-3 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти суть стратегії розвитку підприємства, її типи та види; визначити методичні підходи розробки та реалізації стратегії розвитку підприємства.

Розділ 2. (25-30 сторінок) включає 3-4 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретного підприємства. В ньому має бути надана коротка організаційно-економічна характеристика підприємства, умови господарювання, аналіз виробничого потенціалу, економічних результатів діяльності підприємства, а також оцінка його конкурентоспроможності.

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на зміну стратегічного напрямку підприємства. Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних

концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтвержені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3. (30-35 сторінок) має містити обґрунтовані пропозиції щодо ідентифікації стратегічної поведінки підприємства, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства, має логічно продовжувати аналітичний (другий) розділ та носити проектно-рекомендаційний характер.

Розробка та реалізація стратегії діяльності підприємства можуть бути визначені за допомогою виконання та використання прогностичних розрахунків.

Підготовка пропозицій щодо реалізації стратегії діяльності підприємства на основі застосування методів економіко-математичного моделювання допоможе виявити тенденції розвитку підприємства, передбачити очікувані результати від впровадження стратегії тощо.

Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу.

Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретичні аспекти досліджуваної проблеми розробки та реалізації стратегії розвитку підприємства, аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для діяльності підприємства.

У списку використаних джерел (до 70 джерел) обов'язково вказуються джерела, на які студент посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло студентові більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України: [Текст]: офіц. текст: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р.: станом на 1 січ. 2006 р.]. – К.: Мін-во Юстиції України, 2006. – 124 с. – ISBN 966-7630-14-5.

2. Господарський кодекс України [Текст]: офіц. текст: за станом на 20 січ. 2007 р. – Х.: Одісей, 2007. – 240с. – ISBN 966-633-516-6.

3. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз [Текст]: монографія. / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2005. – 292с.

4. Антикризове управління економічною безпекою в умовах викликів фінансово-економічної глобалізації (державний і регіональний виміри) / М. А. Хвесик, А. В. Степаненко, О. М. Ральчук, Й. М. Дорош; НАН України, Рада по вивч. продукт. сил України. — Донецьк: Юго-Восток, 2010. — 323 с.

5. Безпека сталого розвитку України: побудова в умовах глобальних викликів / [Ананьїн В. О. та ін.]; за ред. В. О. Ананьїна / Ін-т спец. зв'язку та захисту інформації Нац. техн. ун-ту України "КПІ". – К. : ІСЗЗІ НТУУ "КПІ", 2009. – 271 с.

6. Гончаров В.М. Організація управління економічним потенціалом промислових підприємств [Текст]: монографія. / В.М. Гончаров. – Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2008. – 202 с.

7. Гончаров В.Н. Предпринимательская деятельность в Украине [Текст]: монографія. / В.М. Гончаров. – Луганск, изд-во ЛДПУ, 2000. – 184 с.

8. Минцберг Г., Альстренд Б., Лэмпел Дж. Школы стратегий. Стратегическое сафари: экскурсия по дебрям стратегического менеджмента. – С.Пб.: Питер, 2000. – 336 с.

9. Наливайко А. П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку [Текст]: монографія. / А.П Наливайко. – К.: КНЕУ, 2001. – 227 с.

10. Рубин Ю. Б. Теория и практика предпринимательской конкуренции : учебник [Текст] / Ю. Б. Рубин. – [6-е изд., перераб. и доп.]. – М.: Маркет ДС, 2007. – 608 с.

11. Соціально-трудоий потенціал: теорія і практика. У 2-х ч. / М. Долішній, С. Злупко, С. Бандур та ін. [відпов. редактори М. Долішній, С. Злупко]. – К.: Наукова думка. – 1994. – Ч.1

12. Стратегія інноваційного розвитку України в умовах глобалізаційних викликів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – <http://www.in.gov.ua>

13. Фатхутдинов Р., Стратегический мереджмент [Текст] / Р. Фатхутдинов. – М.: ЗАО «Бизнес-школо «Интел-Синтез», 1999. – 416 с.

14. Хисамутдинов И.А. Основы экономики и теории рынка [Электронный ресурс] – Режим доступа <http://uchebnik-besplatno.com/teoriya-ekonomicheskaya/osnovyi-ekonomiki-teorii.html>

Тема 2: *«Конкурентна позиція...(назва підприємства) та шляхи її зміцнення»*

У вступі (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюються її мета, завдання

дослідження, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про зміст роботи.

Розділ 1. (20-25 сторінок) основної частини складається з 2 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти суть проблеми формування конкурентної позиції підприємства та ступінь її сучасної розробки, визначити методичні підходи в оцінці конкурентної позиції підприємства.

Розділ 2. (25-30 сторінок) включає 3 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретного підприємства. В ньому має бути надана коротка організаційно-економічна характеристика підприємства, умови господарювання, сучасні проблеми виробничо-господарської діяльності та рівень її ефективності, оцінка конкурентної позиції підприємства.

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на зміну конкурентної позиції підприємства. Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3. (30-35 сторінок) має містити обґрунтовані пропозиції щодо зміцнення конкурентної позиції підприємства, заходи, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства, має логічно продовжувати аналітичний (другий) розділ та носити проектно-рекомендаційний характер.

Способи зміцнення конкурентної позиції підприємства можуть бути визначені за допомогою виконання та використання прогностичних розрахунків.

Підготовка пропозицій щодо зміцнення конкурентної позиції підприємства на основі застосування методів економіко-математичного моделювання допоможе виявити тенденції його розвитку, передбачити очікувані результати від запропонованих заходів тощо.

Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу.

Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретичні аспекти досліджуваної проблеми формування та зміцнення конкурентної позиції підприємства, аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для діяльності підприємства.

У списку використаних джерел (до 70 джерел) обов'язково вказуються джерела, на які студент посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло студентові більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гевко І. Б. Операційний менеджмент: навч. пос. / І. Б. Гевко. – К: Кондор, 2005.– 228 с.
2. Должанський І.З. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. / І.З. Должанський. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
3. Журавльова Ю. Класифікація зовнішніх факторів впливу на платоспроможність підприємства. / Ю. Журавльова // Вісник КНТЕУ.- 2005. - №4. – С.60 - 67.
4. Клименко С.М. Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків: [навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни.] /С.М.Клименко, О.С. Дуброва. - К.: КНЕУ, 2006.- 188 с.
5. Мескон М.Х. Основы менеджмента: навч. посіб. / М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. Пер. с англ. – М.: Дело, 2000. – 704 с.
6. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрями розвитку [Текст] / А.П. Наливайко. – К.: КНЕУ, 2001. – 227 с.
7. Партин Г. Формування стратегічної моделі управління витратами підприємства. / Г. Партин // Фінанси України. – 2011. - №11. – С.124-133.
8. Портер Майкл Э. Конкуренция: навч. посіб. / Майкл Э. Портер. Пер. с англ. – М.: Издательский дом „Вильямс”, 2002. – 496 с.
9. Смірнов А. Д. Ринкова економіка: підручник / А. Д. Смірнов. – М.: Сомінтек, 2002. – 160 с.
10. Смолін І.В. Конкурентоспроможність підприємств: навч. посіб. / І.В. Смолін. Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К., 2006. – 204с.
11. Фатхутдинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации: учебн. пособ. / Р.А. Фатхутдинов. – М. : Изд. Эксмо, 2004. – 544 с.
12. Федоренко А. Застосування математичних моделей у стратегічному управлінні підприємством. / А. Федоренко // Ринок ЦП. - 2006. - №3. – С. 55 - 68.

13. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підручник / З.Є. Шершньова. Київський національний економічний ун-т. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2004. – 700 с.

14. Юданов А. Ю. Фірма й ринок: навч. посібник / А. Ю. Юданов. - М.: Знання, 2008. – 234 с.

Тема 3: *«Вдосконалення стратегічного планування діяльності... (назва підприємства): методичні та практичні аспекти»*

У **вступі** (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюються її мета, завдання дослідження, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про зміст роботи.

Розділ 1. (20-25 сторінок) основної частини складається з 2 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти сутність та значення стратегічного планування діяльності підприємства; визначити методичні підходи щодо розробки та реалізації стратегічного плану діяльності підприємства.

Розділ 2. (25-30 сторінок) включає 3 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретного підприємства. В ньому має бути надана коротка організаційно-економічна характеристика підприємства, умови господарювання, аналіз виробничого потенціалу, економічних результатів діяльності підприємства, а також оцінка його планової діяльності.

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на зміну стратегічного напрямку підприємства. Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних

концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтвержені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3. (30-35 сторінок) має містити обґрунтовані пропозиції щодо ідентифікації стратегічної поведінки підприємства, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства, має логічно продовжувати аналітичний (другий) розділ та носити проектно-рекомендаційний характер.

Розробка та реалізація пропозицій, що сприяють покращенню умов досягнення стратегічних завдань підприємства можуть бути визначені за допомогою виконання та використання прогностичних розрахунків.

Підготовка пропозицій щодо удосконалення стратегічного планування діяльності підприємства на основі застосування методів економіко-математичного моделювання допоможе виявити тенденції розвитку підприємства, передбачити очікувані результати від впровадження стратегії тощо.

Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу.

Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретичні аспекти досліджуваної проблеми розробки та реалізації стратегії розвитку підприємства, аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі,

акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для діяльності підприємства.

У списку використаних джерел (до 70 джерел) обов'язково вказуються джерела, на які студент посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло студентові більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Афанасьєв Є. Моделювання фінансового ризику багатоцільових рішень в управлінні прибутковістю промислового підприємства / Є. Афанасьєв // Фінанси України. – 2011. - №3. – С.46-55
2. Бережной О. Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень. / О. Бережной // Актуальні проблеми економіки – 2004. - №9 –С. 26-29.
3. Гевко І. Б. Операційний менеджмент: навч. пос. / І. Б. Гевко. – К: Кондор, 2005.– 228 с.
4. Журавльова Ю. Класифікація зовнішніх факторів впливу на платоспроможність підприємства. / Ю. Журавльова // Вісник КНТЕУ.- 2005. - №4. – С.60 - 67.
5. Клименко С.М. Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків: [навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни.] /С.М.Клименко, О.С. Дуброва. - К.: КНЕУ, 2006.- 188 с.
6. Макаренко І. Метод інженерного прогнозування фінансових потоків підприємства у ринкових умовах. / І. Макаренко // Актуальні проблеми економіки. – 2011. - №8. –С. 184-188.

7. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрями розвитку [Текст] / А.П. Наливайко. – К.: КНЕУ, 2001. – 227 с.
8. Партин Г. Формування стратегічної моделі управління витратами підприємства. / Г. Партин // Фінанси України. – 2011. - №11. – С.124-133.
9. Фатхутдинов Р.А. Управление конкурентоспособностью организации: учебн. пособ. / Р.А. Фатхутдинов. – М. : Изд. Эксмо, 2004. – 544 с.
10. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: [навч. посібник] / О.С.Федонін, І.М. Рєпіна, О.І. Олексюк -К.: КНЕУ, 2003. - 316 с.
11. Федоренко А. Застосування математичних моделей у стратегічному управлінні підприємством. / А. Федоренко // Ринок ЦП. - 2006. - №3. – С. 55 - 68.
12. Чабанський Ю. К. Економіка аграрних підприємств: підручник / Ю. К. Чабанський. – М.: Знання, 2005.– 560 с.
13. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підручник / З.Є. Шершньова. Київський національний економічний ун-т. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2004. – 700 с.
14. Шваб Л. І. Економіка підприємства: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л. І. Шваб. – К.: Каравела, 2004. – 568 с.

Тема 4: *«Економічне обґрунтування господарських рішень
в діяльності ...(назва підприємства)»*

У **вступі** (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюються її мета, завдання

дослідження, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про зміст роботи.

Розділ 1. (20-25 сторінок) основної частини складається з 3 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти сутність господарських рішень та ступінь сучасної розробки їх економічного обґрунтування, визначити методичні підходи в розробці та реалізації господарських рішень.

Розділ 2. (25-30 сторінок) включає 4 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретного підприємства. В ньому має бути надана коротка організаційно-економічна характеристика підприємства, умови господарювання, сучасні проблеми виробничо-господарської діяльності та рівень її ефективності, оцінка впливу факторів зовнішнього середовища на діяльність підприємства.

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на результати діяльності підприємства. Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3. (30-35 сторінок) має містити обґрунтовані пропозиції щодо реалізації господарських рішень, заходи, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства, має логічно продовжувати аналітичний (другий) розділ та носити проектно-рекомендаційний характер.

Економічне обґрунтування господарських рішень щодо подальшої діяльності підприємства можуть бути визначені за допомогою виконання та використання прогнозних розрахунків.

Підготовка пропозицій щодо реалізації господарських рішень в діяльності підприємства на основі застосування методів економіко-математичного моделювання допоможе виявити тенденції його розвитку, передбачити очікувані результати від запропонованих заходів тощо.

Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу.

Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретичні аспекти досліджуваної проблеми формування та зміцнення конкурентної позиції підприємства, аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для діяльності підприємства.

У списку використаних джерел (до 70 джерел) обов'язково вказуються джерела, на які студент посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло студентові більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України [Текст]: офіц. текст: за станом на 20 січ. 2007 р. – Х.: Одиссей, 2007. – 240с. – ISBN 966-633-516-6.
2. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців [Текст]: Закон України від 15 трав. 2003 р. №755-IV // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003, N 31-32, ст. 263.
3. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні [Текст]: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4618-VI // Голос України. – 2012 – 18 квітня, N 70.
4. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз [Текст]: монографія. / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2005. – 292с.
5. Бойчик І.М. Економіка підприємства: навч. посіб. /І.М. Бойчик. – К.: Атіка, 2004. – 480с.
6. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. / О.О.Гетьман, В.М. Шаповал – К.: Центр навч. літ., 2006 – 488с.
7. Гончаров В.М. Організація управління економічним потенціалом промислових підприємств [Текст]: монографія. / В.М. Гончаров. – Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2008. – 202 с.
8. Гончаров В.Н. Предпринимательская деятельность в Украине [Текст]: монографія. / В.М. Гончаров. – Луганск, изд-во ЛДПУ, 2000. – 184 с.
9. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погрішук– К.: Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.
10. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник / О.С. Іванілов – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728с.
11. Кельдер Т.Л. Економіка праці / Кельдер Т.Л. – Запоріжжя: ЗДУ. – 2001. – 326 с.

12. Ким М.Н. Трудовой потенциал: формирование, использование, управление: учеб. пособие / Харьковский национальный ун-т им. В.Н.Каразина. — Х. : ХНУ им. В.Н.Каразина, 2003. — 248с. : рис., табл.

13. Рубин Ю. Б. Теория и практика предпринимательской конкуренции : учебник [Текст] / Ю. Б. Рубин. – [6-е изд., перераб. и доп.]. – М.: Маркет ДС, 2007. – 608 с.

14. Стратегія інноваційного розвитку України в умовах глобалізаційних викликів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : – <http://www.in.gov.ua>

15. Федулова Л.І. Інноваційна економіка: підручник / Л.І. Федулова. – К.: Либідь, 2006. – 477с.

Тема 5: *«Стан та перспективи розвитку ... (назва підприємства)»*

У **вступі** (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюються її мета, завдання дослідження, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про зміст роботи.

Розділ 1. (20-25 сторінок) основної частини складається з 3 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти матеріал щодо сучасного стану галузі в країні, сутність економічної ефективності виробництва продукції, визначити методичні підходи в оцінці результатів щодо даної галузі.

Розділ 2. (25-30 сторінок) включає 3 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретного підприємства. В ньому має бути надана коротка організаційно-економічна характеристика підприємства, умови господарювання, сучасні проблеми виробничо-господарської діяльності та рівень її ефективності.

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на результати діяльності підприємства. Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтвержені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3. (30-35 сторінок) має містити обґрунтовані пропозиції щодо реалізації заходів, які сприяють підвищенню ефективності виробництва продукції рослинництва, має логічно продовжувати аналітичний (другий) розділ та носити проектно-рекомендаційний характер.

Економічне обґрунтування пропозицій щодо подальшого розвитку галузі рослинництва в діяльності підприємства можуть бути визначені за допомогою виконання та використання прогностичних розрахунків.

Підготовка пропозицій щодо перспектив розвитку галузі рослинництва в діяльності підприємства на основі застосування методів економіко-математичного моделювання допоможе виявити тенденції його розвитку, передбачити очікувані результати від запропонованих заходів тощо.

Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та випливати з результатів дослідження фактичного матеріалу.

Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретичні аспекти досліджуваної проблеми формування та зміцнення конкурентної позиції підприємства, аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для діяльності підприємства.

У списку використаних джерел (до 70 джерел) обов'язково вказуються джерела, на які студент посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло студенту більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виносяться вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України: [Текст]: офіц. текст: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р.: станом на 1 січ. 2006 р.]. – К.: Мін-во Юстиції України, 2006. – 124 с. – ISBN 966-7630-14-5.

2. Господарський кодекс України [Текст]: офіц. текст: за станом на 20 січ. 2007 р. – Х.: Одіссей, 2007. – 240с. – ISBN 966-633-516-6.

3. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз [Текст]: монографія. / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2005. – 292с.

4. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. / О.О.Гетьман, В.М. Шаповал – К.: Центр навч. літ., 2006 – 488с.

5. Гончаров В.М. Організація управління економічним потенціалом промислових підприємств [Текст]: монографія. / В.М. Гончаров. – Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2008. – 202 с.
6. Гончаров В.Н. Предпринимательская деятельность в Украине [Текст]: монографія. / В.М. Гончаров. – Луганск, изд-во ЛДПУ, 2000. – 184 с.
7. Гончаров В.Н. Рыночные модели оплаты труда [Текст]: монографія. / В.Н. Гончаров. – Харьков: Основа, 2000, – 247 с.
8. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук– К.: Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.
9. Макаровська Т. П. Економіка підприємства: навч. посіб. / Т. П. Макаровська, Н. М Бондар. — К.: МАУП, 2003. — 304 с.
10. Мельник Л.Г. Економіка підприємства: конспект лекцій. навч. посіб. / Л.Г. Мельник, О.І. Корінцева: – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 412с.
11. Осовська Г.В. Управління трудовими ресурсами: навчальний посібник / Осовська Г.В., Крушельницька О.В. – К.: Кондор, 2003. – 224 с.
12. Федулова Л.І. Інноваційна економіка: підручник / Л.І. Федулова. – К.: Либідь, 2006. – 477с.
13. Фінансово-економічні механізми інноваційно-інвестиційного розвитку України [Текст]: Колективна наукова монографія / Кириченко О.А., Єрохін С.А. та ін.; [під наук. ред. д.е.н. проф. О.А. Кириченко]. – К.: Національна академія управління, 2008. – 252 с.
14. Хисамутдинов И.А. Основы экономики и теории рынка [Электронный ресурс] – Режим доступа <http://uchebnik-besplatno.com/teoriya-ekonomicheskaya/osnovyi-ekonomiki-teorii.html>
15. Черевко Г.В. Економіка підприємств: навч. посіб./ Г.В. Черевко, Ф.В. Горбонос, Г.Б. Іваницька / [за заг. ред Г.В. Черевка]. – Львів: Апріорі, 2004. – 384с.

16. Шваб Л.І. Економіка підприємства: навч. посіб./ Л.І. Шваб – К.:
Каравела, 2004. – 568с.

